

Platoul sfânt al Bucegilor este un spațiu sacru, locaș în care s-au săvârșit rituri de inițiere închinat lui Saturn, lui Ianus în timpurile primordiale și mai târziu lui Zamolxis și Zeiței Mamă a pământului geto-dac: Bendis, lui Orfeu și lui Dionysos.

În același spațiu sacru pelasgic și hyperborean, timpul primordial, cel de la începuturi, timpul sacru - mitic a păstrat memoria „seminții pelasge și hyperboreene: Saturnus moșilor” născători, zămislitori de Senex (Moș Crăciun în mitologia română) și Ianus (cel cu două chipuri și purtătorul cheilor tainelor universului, Ion Sântion în mitologia română), consacându-le în munții noștri sublimi monumente megalitice, care încă și azi pomenesc la vedere fapta lor de întemeietori, hierofania lor în miraculoasele plaiuri pelasge moștenite apoi de geto-daci. După trecerea multor vremuri, neamurile traco-gete i-au slăvit și pe protectorii lor de atunci: Zeul Moș Primordial: Zamolxis, pe Zeița Bendis - Zeița Mamă a Pământului geto-dac (devenită Zeița Dochia), Zeul Dionysos și profetul său Orfeu.

La aceștia se adaugă Cultul Zeului Străjer al neamurilor traco-dace, Ares și a Zeului Hermes, preamărit în mod deosebit de casta sacerdoților traco-geto-daci, cărora li s-au închinat temple, iar după obiceiul moștenit de la pelosgo-hyperboreeni, fiecare templu avea și un oracol al său, unde se desfășurau și ceremonialuri de inițiere, scenariile de mistere dedicate zeului respectiv. Cultul Zeiței Bendis, Zeița Mamă a neamurilor traco-gete se serba la 19 mai, când se oficiau și misterii închinat ei, numite Bendidiile.

Acest cult era atât de important în conștiința arhaică a anticilor încât el a fost introdus oficial și la Atena în vremea lui Pericle (495-429 î.e.n.), dar mai avea și un alt templu (numit bendideion) la Salomina. Nu întâmplător cartea „Republica” a lui Platon începe cu relatarea ceremoniilor instituite de atenieni în cinstea zeiței traco-gete Bendis, care constau dintr-o procesiune și o întrecere, un concurs de alergări, desfășurat noaptea, la lumina făcliilor (exact cum se desfășurau la geto-daci și apoi la români ritualul încuratul cailor ținut la marea sărbătoare a capului de primăvară: Sântoaderii).





Orânduirea socială perfectă, statul perfect, ideal, sunt luate ca model din realitățile regatului agatârșilor și a legilor sociale de la purtătorii de „thyrs” de la nordul Dunării. Acel stat ideal pentru Platon, statul agatârșilor, era pus sub egida (scutul) Zeiței Bendis, Marea Mamă a geto-dacilor. Desigur că Platon, în modelul de stat pe care l-a avut, real și nu imaginar, în timpurile patronate spiritual de Zeița Bendis, a fost uimit de poziția femeii, rolul femeii în conștiința comună a neamurilor trace. L-au uimit poziția femeii în statul Amazoanelor, era o realitate, care a trecut în legendă datorită vieții exemplare duse de apărătoarele statului matriarhal amazonian, poziția de absolută libertate a femeilor în statul agatârșilor, și poziția liberă a femeii tracogete în misterii Dionisiace, care oferea femeii posibilitatea ca să reglementeze, ca Baccante, desfășurarea ceremoniilor. Aceasta este o realitate “istorică” și nu utopică, ori imaginară, despre poziția urmașilor Zeiței Bendis la traco-geti, protectoarea unui stat privilegiat al femeii trace în acele timpuri apropiate de realitățile sacre ale tradiției primordiale.

(Este același model de stat moștenit de urmașii daco-români și anume legendarul stat al Blajinilor, conservat în memoria și tradiția arhaică românească ca Sărbătoarea Blajinilor, ori Paștele Rohmanilor sau Paștele Rogmanilor). Zeița Bendis a traco-getilor a fost identificată și cu Zeița Ursoaică a traco-getilor Brauro.

Astfel mitologie traco-getă împlinește o relație binară, reconstituie un binom divin patronat de același strămoș divin, totemic: Ursul, adică Zeul moș Zamolxis, cel îmbrăcat la naștere cu o blană de urs, și Zeița ursoaică a tracogetilor Brauro (vezi Constantin Daniel, op. cit. pg. 207). Cultul acestei Zeițe era tot de tipul misteriiilor ca și în cazul cultului Zamolxian. Am început istorioara de mai sus cu o afirmație: „platoul Bucegilor este un spațiu sacru...”.

Dar un spațiu sacru este inextricabil, nu este o fata morgana, pentru că el mărturisește și arată o lucrare a Zeilor, o prezență a acelor creatori primordiali în acel spațiu iar noi, oamenii le continuăm creația printr-o repetare rituală a Cosmogoniei. În acest sens Mircea Eliade, (op.cit., pg.31), afirma: „Ceea ce trebuie să devină <<lumea noastră>> trebuie să fie în prealabil <<creat>>. Orice creație are însă un model exemplar: crearea Universului de către Zei”. De aceea consacrandu-le monumente megalitice, temple, oracole, acelor strămoși primordiali divini într-un spațiu care devine astfel sacru (vezi Platoul Bucegilor) ctitorii acelor monumente megalitice, repetă opera exemplară a Zeilor. Este foarte probabil ca acele fortificații, șanțuri, labirinturi, ziduri de apărare, piramide, zigurate ale

civilizațiilor preistorice megalitice să fi fost destinate a împiedica invazia puterilor demonice-negative distructive, ale unor puteri malefice necunoscute, mai degrabă decât atacul oamenilor.

În același timp putem observa și cealaltă destinație a acestor construcții: locuri deschise spre transcendent, ferestre de comunicare și invocare a unei lumi superioare, un cosmos real pentru cel care ridică, construiește un asemenea spațiu devenit astfel, un spațiu sacru, privilegiat. În acest sens M. Eliade observă că: „Lumea se lasă descoperită ca lume, deci cosmos, în măsura în care se dezvăluie ca lume sacră. Orice lume este opera Zeilor, pentru că fie a fost creată direct de către Zei, fie consacrată, deci <<cosmicizată>> de către oameni, care au realizat, ritual, actul exemplar al Creației” (op.cit., pg. 61-62). Toate aceste hierofanii și gesta (fapte) săvârșite de eroii civilizatori în timpuri de începuturi sunt ipostaze ale aceluși timp, sacru, un fel de etern prezent mitic, în care te reintegrezi periodic prin intermediul riturilor. Mircea Eliade spune: „Sărbătoarea nu este comemorarea unui eveniment mitic ci reactualizarea lui” (op.cit., pg.76). Astfel eternul prezent al evenimentului mitic (săvârșit de strămoșii Primordiali) face posibilă durata profană a evenimentelor istorice.

„Veghetorii noștri eterni”, creatorii divini ai Cosmosului, au dezvoltat diferitele modalități ale sacralității în însăși structura lumii și a fenomenelor cosmice, Natura exprimând întotdeauna ceva ce o transcende, realul spre care tindem să-l descoperim este, „supranatură”. Putem descoperi această natură mitică în semnele ivite pentru noi, oamenii de aici și de acum, venite dinspre celelalte lumi, în semnul lingvistic (toponimia arhaică), în centrele energetice și informaționale răspândite în toate Kogaioanele munților noștri, în calendarul ritual al sărbătorilor străbune, care reactualizează evenimente primordiale în succesiunea cosmică tradițională a calendarului arhaic țărănesc daco-românesc. Acestea sunt arhivele transcendente conservate în memoria colectivă a neamului românesc. Columna miraculoasă a pământului, de pe vârful Omul, care susținea bolta cea înstelată a cerului, sau polul nordic al universului, numită de romani Cardines mundi (țâțânele lumii) era consacrată nemuririi în conștiința oamenilor a divinului Safurn senex, creatorul Vârstei de aur a omenirii, Zeul civilizator, întemeietor al civilizației saturniene pentru oameni.

În același loc sacru, consacrat, titanul Atlas va fi pedepsit de Zeus (pentru că încercase în fruntea Titanilor să-l înfrunte pe Zeus) să poarte veșnic pe umerii săi bolta cerească. După unele izvoare mitice, Atlas era primul fiu atlant al lui Poseidon (Neptun) și unul dintre cei zece regi primordiali ai Atlantidei, și deci nepot direct al Zeului Saturn (Kronos la greci). După alte izvoare mitice era fiul lui Iapet, unul dintre titani, fiul lui Uranus și al Gaei. Căsătorit cu oceanida Clymene a avut mai mulți copii: Atlas, Epimetheus, Menoetius și Prometheus. Iapetus, ca și fiii săi va lupta ca titan contra Zeilor din Olimp (grecesc), va fi învins de Zeus și prăvălit de acesta în Tartar, alături de alți Titani. Era tatăl celor doi titani: Atlas și Prometheus și bunicul lui Deukalion (fiul lui Prometheus) cel care a zămislit noua seminție umană, născută de titanul Deukalion după Poptop. După alte tradiții, titanul pedepsit de Zeus ar fi fost împietrit de către eroul Perseu, pentru că titanul Atlas refuzase să-i împlinească un serviciu cerut de Perseu, iar acesta drept răzbunare l-a transformat într-un munte arătându-i chipul Meduzei, cap care privit direct în față îl împietrea pe privitor: muntele se va numi Atlas, Atlasul din Carpați, de la nord de apa sfântă Istros.

Există și niște munți Atlas în Asia, dar Atlasul din țara Hyperboreilor de la nordul Dunării, este muntele în care în timpuri Primordiale au avut loc întâlniri eroice, legendare, săvârșite în acel metaforic „Olimp” hyperborean, muntele Omul, care este muntele sfânt al pelasgo-hyperboreenilor, unde se află Columna Cerului, monumentul megalitic din Carpații neamurilor traco-geto-dace de la nordul Dunării. Aici a fost Muntele sfânt al pelasgo-hyperboreenilor, locul unde va fi încatenat și titanul Prometheus de către Zeus, prin porunca dată Zeului Vulcan (Hefaistos) de a-l fereca în munte pe Titan. Alături este și megalitul ce închipuie în piatră vulturul care-l va tortura zilnic pe noul răzvrătit contra lui Zeus.

Povestea de mai sus a fost rezumată laconic pentru a lumina satisfăcător evenimente petrecute în timpuri de începuturi în plaiuri și mărginimi ale unor ținuturi pelasgo-hyperboreene, numite mai târziu carpato-danubiene (aşadar geto-dacii și apoi daco-românii). Expedițiile celor doi eroi: Hercule și Perseu nu se îndreaptă spre Lybia și ținuturile Africii, ci spre țara Hyperboreilor. Grămăticul Apollodor din Damasc (145 î.e.n.) într-o complexă lucrare despre timpurile și legendele vremurilor arhaice (antehomerice) povestește despre a unsprezecea lucrare a lui Hercule, să aducă merele de aur din Grădina Hesperidelor.

Dar aceste mere de aur, spune Apollodor, nu erau în Lybia (sau în ținuturile Africii), ci la muntele Atlas din țara Hyperboreilor. Acolo eroul reușește săucidă cu săgețile lui Vulturul care-l tortura pe Prometheus și să-l elibereze pe acesta din catena muntelui, și reușește să plece și cu merele de aur atât de râvnite de stăpânii lumii. Al doilea erou, Perseu, ajunge și el în țara atotputernicului rege Atlas, stăpân peste țara Hyperboreilor. Perseu trebuie să ajungă la izvoarele râului Oceanos (cateractele Istrului) ca săucidă Meduza, să ia capul acesteia și printr-un vicleșug pe care-l va născoci, va reteza apoi capul gorgonei Meduza.

În urma unei dispute ivite între Perseu și regele Atlas, grecul îl va împietri pe Atlas, arătându-i capul Meduzei, care cu ochiul ei necruțător, îl va face stană de piatră pe cel care-o va privi în față. Capul regelui, spune legenda, va deveni creștetul unui pisc înalt (columna de pe vârful Omul) iar corpul său o imensă catenă (lanț muntos). Amândoi eroii, ca și alți eroi din legendele timpurilor antehomerice, săvârșesc încercări, probe de Trecere într-un spațiu al unor experiențe primordiale, spațiul carpato-danubian, foarte bine cunoscut vechilor locuitori ai continentului Europa, ca un spațiu al lumii Preaferițiilor, în care poți încerca drumul inițierii în misterii învățării treptelor devenirii într-o nemurire. Zamolxis îi învață pe ucenicii săi cum să devină nemuritori, și nu îi făcea nemuritori.

Pe columna principală de pe muntele Atlas (Omul) a fost, după vechile legende teogonice anteeleene, încatenat și titanul Prometheus, creatorul civilizației omenirii de azi și a unei noi seminții umane. Privitor la legendele facerii (genezei) rasei umane, poetul Claudian în „Entropium II” extrage din legende arhaice povestea zămislirii primilor oameni. Cei doi frați Prometheus și Epimeteu (mintea din urmă) vor încerca să facă din aceeași materie, pământ și apă, pe primii oameni. Lui Prometheus i-a ieșit mai bine lucrarea pentru că a pus în lut mai mult spirit divin, în timp ce Epimeteu nu a pus nici o esență divină.

Oamenii lui Prometheus sunt izbândiți pentru că au „focul” în ei, adică strop din esența divină. Această legendă a emigrat de la nord la sud și a trecut din Carpați în Elada și de aici în Egipt, și va fi introdusă de profetul Moise în cărțile sfinte ale evreilor. Urmărim această filieră, migrare, a legendei pentru că timpurile lui Prometheus sunt cu mult mai vechi decât eliberarea poporului iudaic din sclavia egiptenilor și observăm că legenda nordică din țara hiperboreilor despre creațiunea omului din apă și pământ și cu insuflarea scânteii divine este mult mai arhaică decât redactarea finală a cărților lui Moise. După Hesiod, rapsodul Theogoniei, Prometheus a fost frate cu Atlas, ambii fii ai Titanului Iapet și ai oceanidei Clymene (o atlantidă) fiică a Oceanului Potamos vechiul Istru.

Ambii frați în legendara luptă cu Zeii Olimpului vor lupta contra lui Zeus, învingător în cea crâncenă Titanomahie, care-i va pedepsi pe răzvrățiți, loc care va deveni locașul sfânt al hiperboreilor. Eschyl, în tragedia închinată lui Prometheus ne spune cum se numea acest colosal monument al lumii pelasge: „columna cerului și a pământului”. Rapsodul Hesiod ne spune că întreg ansamblul era o triadă, un grup de trei stânci, fiecare cu funcția ei consacrată. Întorcându-ne la Hesiod, Herodor și Eschyl, aflăm că una dintre cele trei pietre sacre misterioase din platoul de la Omul, înfățișează o sculptură megalitică, ce reprezintă capul, gâtul, pieptul și o parte din aripile unui vultur gigantic întors cu fața spre columna principală.

După mulți autori, acvila a fost făurită de genialul Vulcan (vezi Hygini, „Poeticon astronomicon”, iar după Polyzeus citat de Hygini, Jupiter i-a dat suflet). În legendele vechi, Vulcan nu este numai „un faur vrăjit”, dar și un sculptor genial și un arhitect desăvârșit. La scara timpului Vulcan aparține timpurilor preistorice, cu o artă monumentală a creațiilor sale megalitice, de neegalat, în timp ce artistul, genial și el, Fidias, aparține timpurilor istorice, Fidias aparține Eladei cu idealul ei uman. Vulcan aparține regiunii nordice a Istrosului și a Țării Hiperboreilor cu o religie care preamărea pe Zeul Moș și pe pe strămoșii primordialii, Moșii, cărora Vulcan și alți fauri ai Pământului le consacrau altarele și megalitiile de preamărire și proslăvire pe crestele munților noștri sublimi.

În ceea ce privește fixarea zonei sacre, unde s-au desfășurat evenimentele unei istorii legendare, poetul latin Marțian subliniază clar: „în Dacia sunt stâncile lui Prometheu și muntele cel fabulos” (al Atlasului, n.a.). Alte legende, care povestesc despre suferințele lui Prometheu, autori greci posteriori epocii lui Hesiod, istorisesc că Prometheu a fost ținut în cuie pe muntele Caucaz din Scythia, așadar trebuie văzută și cercetată și această a doua sursă a legendelor lui Prometheu. Grămăticul Apollodor spune că Joe (Zeus) i-a poruncit lui Vulcan ca să-i bată capul în cuie lui Prometheu, pe muntele Caucaz. Apollodor spune: „acest munte este în Scythia, unde Prometheu a rămas pironit timp de mai mulți ani”. Atunci care este Caucazul de care pomenește izvorul al doilea al legendei lui Prometheu? Caucazul din legendele lui Prometheu nu era deloc identic cu Caucazul iberic sau cu catena ce se întinde între Marea Neagră și Marea Caspică. Episcopul Eustathiu din Thesalonic din sec. XII e.n. afirmă el că muntele Caucaz al lui Prometheu nu este Caucazul din Asia sau din partea de răsărit a Mării Negre.

Romanii însă ne oferă mai multe elemente în scrierile lor istorice și geografice, după ce-au ajuns la Istru, denumind în aceste scrieri regiunea de sud-est a Carpaților - Caucaz. Istoricul roman Florus vorbește de munții Caucazului, iar poetul latin Vergiliu vorbește și el despre munții Caucaz din nordul Istrului. O inscripție romană din timpul împăratului Traian pomenește de munții Caucași din grupa Carpaților de lângă Olt: „... ad Alutum/flumen secus/ mont(em) Caucași” (în muzeul de la Köln, citat din N. Densușianu, op.cit. pg. 223). Geograful roman Iuliu Honoriu în „Cosmografia” sa deosebește două catene de munți cu numele de Caucaz una în Carpații de sud-est ai Daciei și alta pe teritoriul Asiei în partea de răsărit a Mării Negre. Teritoriul ocupat de goți în spațiul munților de la Curbura Carpaților a primit denumirea de Caucaland (adică țara de la Caucași) în sec. III-IV e.n.

În cea mai veche cronică rusească, cea a călugărului Nestor (născut 1056 e.n.), se specifică următoarele: „în partea de nord a Pontului, se afla Dunărea, Nistru și munții Caucaz - sau munții ungurești”. Marele spirit enciclopedic, istoricul B. P. Hașdeu, în „Istoria critică” (pg. 285) lămurește lucrurile: „Este dar un fapt înregistrat în șapte fântâne irecuzabile, pe lângă care Ovidiu este a opta și Strabone să fie a noua, cum că Carpații, începând din timpii cei mai îndepărtați și până în Evul Mediu, se chemau Caucas”. (Hașdeu va fi primul istoric român care va vorbi despre poporul și limba pelasgă, urmat de magnifica cercetare a lui N. Densușianu: „Dacia preistorică”, care luminează istoria Marelui Imperiu Pelasg).

N. Densușianu va concluziona și el asupra acestei probleme: „Caucazul lui Prometheu, sau Caucazul cel legendar al Scytiei, este din punct de vedere al geografiei preistorice unul și același cu catena meridională a Carpaților numită la Apollodor, Atlas din Tara Hyperboreilor, iar în inscripția de la Köln, <<Caucasus ad Alutum flumen>>”. (N. Densușianu, op. cit. pg. 224)... (Despre importanța culturii pelasge, ca fiind foarte aproape de Tradiția primordială, Herodot afirmă acest lucru în cartea a doua a Istoriilor sale ca și contemporanul său Socrate: „că numele divinităților, pe care egiptenii spun că nu le cunosc, grecii le-au primit de la pelasgi” - N. Densușianu, op.cit. pg. 162).

Constantin Giurgincă (Fragment din Arhivele transcendente, București-2020)